

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande avseende departementspromemorian En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap (Ds 2015:41)

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har tagit del av promemorian En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap (Ds 2015:41, U2015/04091/GV) , och vill lämna följande kommentarer. SUHF:s yttrande fokuserar framför allt på förhållandet mellan yrkeshögskola och högskola.

SUHF konstaterar att remissen endast sänts till två av SUHF:s 37 medlemmar. Departementspromemorian innehåller många frågor som är viktiga för relationen mellan yrkeshögskola och högskola och den borde således ha sänts till alla som bedriver högre utbildning.

SUHF menar att det ska vara tydligt för den enskilde att en utbildning inom yrkeshögskolan är ett alternativ till utbildning inom högskolan. Det är samtidigt viktigt att skillnaderna mellan utbildningsformerna är begriplig.

Det är också viktigt att en utbildning inom yrkeshögskolan ska kunna leda vidare till högre utbildning inom högskolan. För att detta ska låta sig göras krävs att utbildningen kan valideras och att yrkeshögskolan har en examensordning, motsvarande högskoleförordningens bilaga två, som anger utbildningarnas lärandemål. Examensordningen behöver tydliggöra vilka krav som ställs för att en utbildning inom yrkeshögskolan ska kunna inplaceras i det nyligen fastställda nationella kvalifikationsramverket (SeQF) på nivå 5 eller nivå 6. För högskolan blir detta särskilt viktigt för att kunna validera en yrkeshögskoleutbildning för behörighet till högskolan.

Gränserna mellan yrkeshögskola och högskola behandlas i den nyligen genomförda utredningen Högre utbildning under tjugo år (SOU 2015:70). Utredaren Lars Haikola konstaterar ”att det råder en oklar gräns mellan yrkeshögskola och högskola, att det finns risk att likartade utbildningar ges i båda formerna och att dialogen mellan yrkeshögskola och högskola är otillräcklig”. Lars Haikola rekommenderar att gränserna emellan utbildningsformerna klargörs och att forskningsanknytning är en viktig faktor i detta sammanhang. SUHF menar att någon form av nationell samarbetsorganisation, med representation från bland annat yrkeshögskola och högskola, med uppgift att se över vilka utbildningar som lämpligen hör hemma inom respektive utbildningsform, kan behöva inrättas.

SUHF har tillsammans med Myndigheten för yrkeshögskolan sedan hösten 2013 haft en arbetsgrupp för samarbete mellan utbildningsformerna. Utifrån diskussionerna i arbetsgruppen har SUHF:s företrädare utarbetat ett antal frågeställningar kring värdering av utbildning på respektive utbildningsnivå. Frågorna fokuserar på värderingen av SeQF-nivå 6 och hur denna relaterar till utbildningar på yrkeshögskola och högskola.

SUHF:s representanter konstaterar att under förutsättning att då kvalificerad yrkeshögskoleexamen tillsammans med två- och treåriga högskoleexamina hamnar på samma SeQF-nivå (6), finns förutsättningar för att tydliggöra hur övergångar mellan de båda utbildningsformerna kan ske, men det kräver ett stort utvecklingsarbete inom yrkeshögskolan.

SUHF:s företrädare menar att ett antal förändringar inom yrkeshögskoleutbildningar behöver göras för att säkra och legitimera yrkeshögskolan på SeQF-nivå 6 och för att skapa förutsättningar för systematiska valideringar av yrkeshögskoleexamina.

- Införa examensordningar likvärdiga med högskolans, för både yrkeshögskoleexamen och kvalificerad yrkeshögskoleexamen. Examensordningar saknas helt inom yrkeshögskolan idag.
- Införa ackreditering för anordnare av kvalificerad yrkeshögskoleutbildning för att säkra anordnarens förmåga att genomföra utbildning på SeQF-nivå 6.
- Införa riktlinjer och instruktioner för att kvalitetssäkra kursplaner och resultat av lärande (*learning outcomes*).
- Införa krav på formell examinator med kvalitetssäkrad kompetens för att bedöma och betygsätta på relevant nivå. Detta är helt oreglerat idag.
- Införa utvärderingsformer som säkrar utbildningens kvalitet.

Departementspromemorian En stärkt yrkeshögskola innehåller förslag avseende beviljande av fler antagningsomgångar, särskilt för utbildningar med långsiktiga arbetsmarknadsbehov, förändrad syn på regionala kontra nationella förutsättningar, införande av fristående kurser i yrkeshögskolans utbud samt nya former för tillsyn och kvalitetsgranskning. Förslagen kan i vissa avseenden riskera att förstärka otydligheten mellan innebörden av och innehållet i yrkeshögskoleutbildning och högskoleutbildning, vilket gör det av Lars Haikola föreslagna klagörandet av gränserna dessa utbildningar än mer angeläget.

Enligt uppdrag

Marianne Granfelt
generalsekreterare